

RECALL D'EXPERIÈNCIES DE PARTICIPACIÓ A SECUNDÀRIA

LES ENTITATS ALS CENTRES

Consell Nacional de la Joventut de Catalunya

Plaça Cardona, núms. 1-2, 1r. 08006 Barcelona

T. (+34) 93 368 30 80 / F. (+34) 93 368 30 84

<http://www.cnjc.cat>

Dipòsit legal: B-4174-2011

Coordinació:

Helena Giner i Llenas

Autors/es:

Victor Albert Blanco, Helena Giner i Llenas, Associació de Casals i Grups de Joves de Catalunya, Avalot Joves de la UGT, Associació de Joves Estudiants de Catalunya, Associació d'Estudiants Progressistes, Consell de la Joventut de Barcelona, Acció Jove-Joves de CCOO de Catalunya.

Col·laboració:

Direcció General de Participació Ciutadana

**RECALL
D'EXPERIÈNCIES
DE PARTICIPACIÓ
A SECUNDÀRIA**

LES ENTITATS ALS CENTRES

PRESENTACIÓ

1. EL CONTEXT DE LA PARTICIPACIÓ ESTUDIANTIL

2. TREBALLEM PER ACOSTAR LES ASSOCIACIONS ALS IES

3. RECALL DE LES DIFERENTS EXPERIÈNCIES DE LES ASSOCIACIONS ALS CENTRES DE SECUNDÀRIA

3.1. CONSELL DE LA JOVENTUT DE BARCELONA (CJB)

3.1.1. Experiències CJB

3.2. ASSOCIACIÓ DE CASALS I GRUPS DE JOVES DE CATALUNYA (ACJ)

3.2.1. Experiències ACJ

3.3. ACCIÓ JOVE

3.3.1. Experiències Acció Jove

3.4. AVALOT

3.4.1. Experiències Avalot

3.5. ASSOCIACIÓ D'ESTUDIANTS PROGRESSISTES (AEP)

3.5.1. Experiències AEP

3.6. ASSOCIACIÓ DE JOVES ESTUDIANTS DE CATALUNYA (AJEC)

3.6.1. Experiències AJEC

PRESENTACIÓ

El Consell Nacional de la Joventut de Catalunya (CNJC) és la xarxa d'associacions juvenils de Catalunya que aplega 96 entitats juvenils d'àmbit nacional i consells locals de joventut. El CNJC és una entitat de dret públic de base associativa amb personalitat jurídica pròpia. Des de l'any 1985, és membre de ple dret del Fòrum Europeu de la Joventut (European Youth Forum).

La tasca principal del CNJC és dinamitzar el moviment associatiu juvenil i promoure la participació dels i de les joves. El CNJC és una plataforma independent, crítica, plural i democràtica que actua com a veu de la joventut catalana a les institucions.

Més de 175.000 joves catalans estan associats i participen en les entitats membres del Consell, ja siguin associacions educatives (esplais i agrupaments escoltes), sindicals d'estudiants i treballadors, culturals i d'intercanvis, polítiques, socials especialitzades o consells locals de joventut.

L'origen del Consell es remunta al 1976, quan entitats juvenils catalanes van crear la Taula Coordinadora d'Entitats i Moviments de Joventut de Catalunya, coneguda com a Taula de Joves de Catalunya, al mateix temps que les organitzacions polítiques juvenils creaven el Consell de Forces Polítiques Juvenils. Amb el restabliment de la Generalitat de Catalunya, la Taula de Joves va proposar la creació d'un Consell Nacional de Joventut que aplegués totes les entitats juvenils.

Així, el 1979 es creava el Consell Nacional de la Joventut de Catalunya, que aglutinava les dues plataformes precedents i mantenia el propòsit que la veu dels i de les joves fos més escoltada per les administracions i que es garantís la participació del jove i de les seves associacions. Des d'aleshores, s'ha seguit treballant i potenciant la participació juvenil i ara ja hem fet 30 anys.

Malgrat la seva condició d'organització no governamental, el CNJC va adquirir naturalesa legal amb la Llei 14/85 de creació del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya, que determina el seu caràcter privat, però regit per dret públic.

Com a plataforma independent, crítica, plural i democràtica, el CNJC té cinc objectius bàsics:

- Fomentar i promoure l'**associacionisme juvenil** i, en general, la **participació democràtica**, així com fomentar i dinamitzar la participació juvenil.
- Promoure les **relacions entre les entitats juvenils**, així com també coordinar-les i dinamitzar-les.
- Fer de pont entre la gent jove i els poders públics per defensar els interessos de les persones joves per tal de **millorar la situació juvenil**.
- Defensar **els drets** de les persones joves.
- Impulsar **informes i estudis** propis o encàrrecs sobre matèries relacionades amb la joventut.
- Projectar l'activitat del moviment associatiu català en l'**àmbit internacional** i fomentar la dimensió internacional del CNJC.

1. EL CONTEXT DE LA PARTICIPACIÓ ESTUDIANTIL

El marc legislatiu de l'educació, tant en l'àmbit estatal com català, preveu diverses formes de participació i estableix, d'aquesta manera, els diferents mecanismes que tenen els i les estudiants per organitzar-se, exercir la seva participació i desenvolupar les seves activitats. La Ley Orgánica de la Educación (LOE) determina a l'article 118 que la participació és el valor bàsic per a la formació de ciutadans lliures, autònoms i responsables i, com a tal, en regula l'aplicació als centres educatius. De la mateixa manera, la *Llei d'Educació de Catalunya* (LEC) planteja a l'article 23 que els centres no sols han de preveure la participació de l'alumnat sinó també facilitar-la.

En aquest sentit, els consells escolars esdevenen l'element principal per a la participació dels alumnes als instituts. Aquest òrgan, regulat per la mateixa LOE i d'obligada existència a tots els centres educatius, compta amb una representació dels estudiants escollida per sufragi universal entre aquests. Així, el Consell Escolar és l'òrgan a través del qual la comunitat educativa participa del govern del centre (art. 119.2 LOE). D'aquesta manera, el Consell Escolar té, entre d'altres, la competència d'aprovar el projecte educatiu de centre, designar la comissió per a l'elecció del director o avaluar i fer seguiment de la resolució de conflictes hipotètics. Per sobre de tot, però, el Consell Escolar és l'espai on els estudiants poden expressar les seves inquietuds i les seves propostes de millora del centre educatiu en igualtat de condicions amb la resta d'agents de la comunitat educativa.

L'article 126.5 de la LOE estableix que tots els alumnes poden votar i ser escollits a les eleccions als consells escolars. Determina, però, que els estudiants de 1r i 2n d'ESO, un cop escollits, no podran participar en els processos relacionats amb la tria o el cessament del director/a del centre.

L'altre mecanisme que articula en gran part la participació de l'alumnat és el delegat de classe. Els delegats de classe existeixen a gairebé tots els centres educatius i serveixen perquè els estudiants tinguin els seus representants de grup. Sovint, aquests s'organitzen per posar en comú les necessitats i propostes de cada classe i traslladar-les al Consell Escolar

o la direcció del centre. Tot i que els delegats són una eina imprescindible per a la participació dels alumnes, no està regulada en cap norma. Únicament és mencionada al Pacte Nacional per l'Educació de Catalunya signat el 2006 per la comunitat educativa del país. En aquest document, s'afirma que el Departament d'Educació haurà de regular les funcions i les reunions dels delegats i delegades per tal que puguin exercir la seva activitat amb totes les facilitats i garanties. De totes maneres, també es fa una referència als delegats al Decret 270/2006 de drets i deures de l'alumnat de Catalunya, tot i que aquesta norma ha quedat parcialment derogada amb l'entrada en vigor de la LEC.

Un altre element important per a la participació estudiantil són les associacions d'alumnes. Aquestes són agrupacions d'estudiants a escala de centre i poden respondre a diverses inquietuds, ja siguin purament reivindicatives o de desenvolupament d'activitats que interessin a un nombre significatiu de l'alumnat de l'institut. Tant la LEC (art. 24) com la LOE (art. 119.5) reconeixen les associacions d'alumnes com a espais per a la participació dels estudiants i preveuen que els centres en facilitin la constitució i l'activitat.

Més enllà dels tres mecanismes descrits anteriorment, que garanteixen els canals per tal que els alumnes puguin incidir en el funcionament dels seus instituts, el que cal destacar és el blindatge legal que les normes educatives donen al terme "participació". En aquest sentit, és important que s'integri la participació en la concepció global de l'educació, com un element essencial per a la transmissió de valors i construcció d'una ciutadania activa i democràtica. Al marge de les tres eines regulades en major o menor grau per la legislació educativa, convé recordar que hi ha altres maneres d'exercir la participació als centres educatius com les que han desenvolupat les entitats que ens presenten les seves pràctiques.

2. TREBALLEM PER ACOSTAR LES ASSOCIACIONS ALS IES

La recerca-acció “Participació juvenil als centres de secundària de Catalunya”, duta a terme per la Fundació Pere Tarrés, ha posat de manifest una sèrie de conclusions que, en la seva majoria, posen en evidència el que intuïtivament es podia sospitar: la participació de l'alumnat als centres de secundària és molt limitada. En funció de les conclusions d'aquest estudi, les idees que considerem més rellevants per al món associatiu en general són:

- Tots els sectors implicats entenen que hi ha una manca de participació important.
- Existeixen diferents interpretacions del concepte de participació, especialment en el cas del conjunt del professorat, que es mostra reticent a promoure i acceptar la participació amb més incidència per part de l'alumnat.

- Es dona un baix grau de coneixement entre l'alumnat sobre possibles vies de participació. I la desco-neixença és més gran com més lluny queda aquesta via de participació de l'àmbit de l'aula (centre o entorn social).

Des del CNJC, l'objectiu principal que ens plantejem és **que es reconegui la importància del foment de la participació, i que aquesta s'entengui de la mateixa manera que ho fem el moviment associatiu juvenil.**

En aquest sentit, des del MAJ entenem que la participació és tot allò que fa la gent jove, de manera individual o col·lectiva, amb la intenció d'incidir, transformar la seva societat, el seu entorn, les seves relacions i les possibilitats de desenvolupament personal i col·lectiu. Per tant, tot allò que fa dels i les joves protagonistes de la seva pròpia vida i de l'entorn. Adoptem una visió crítica i transformadora pel que fa a la participació. Per això, caldrà vetllar perquè quan es parli i s'actui sobre la participació, també es tingui en compte la participació associativa.

Sobre aquesta base, no dubtem que, a l'hora de parlar de participació, caldrà parlar de models, nivells, estratègies i competències, però sense oblidar l'horitzó al qual desitjariem tendir.

Com a **propostes genèriques**, també es planteja, en primer lloc, que **s'incideixi sobre el professorat i l'estructura organitzativa** per tal que aquests dos elements ajudin a crear un marc més favorable a la participació de l'alumnat i, en segon lloc, que es faci un **treball per tal d'apropar les associacions als IES**, amb accions i programes que responguin a una anàlisi de la situació i el paper que hi juguen les entitats que tenen presència als centres, del context en què aquestes treballen. Un exemple d'aquestes accions és aquest recull d'experiències que les entitats han dut a terme dins dels centres de secundària. En aquest sentit, des del CNJC estem treballant per tal que al parlament s'aprovi una resolució que demana que les associacions puguin treballar amb els instituts d'educació a secundària del seu entorn per poder explicar a les aules els projectes i les feines que duen a terme.

3. RECALL DE LES DIFERENTS EXPERIÈNCIES DE LES ASSOCIACIONS ALS CENTRES DE SECUNDÀRIA

3.1. CONSELL DE LA JOVENTUT DE BARCELONA

El **Consell de la Joventut de Barcelona (CJB)** és la plataforma interassociativa que coordina i representa les principals entitats juvenils de la ciutat. El CJB va néixer l'any 1980 com un instrument democràtic de participació i d'acció juvenil per promoure el creixement d'un associacionisme fort i articulat.

Defensa l'associacionisme com una eina de participació i d'acció fonamental, que cal difondre i potenciar, especialment entre la població més jove. Des del CJB, es defensa una valoració més real i positiva de la gent jove i del moviment associatiu juvenil entre els altres sectors socials de la ciutat, fomentant i potenciant les entitats juvenils com a veritables escoles de formació en els processos democràtics, participatius i de presa de decisions.

Podem definir el Consell de la Joventut de Barcelona (CJB) com a:

- Punt de trobada

És un punt d'intercanvi i de cooperació entre les associacions juvenils de Barcelona. Es generen espais de debat i es transformen els valors i discursos de les entitats en projectes i accions conjuntes, tot canalitzant les seves demandes.

Les entitats s'estructuren en vuit àmbits de participació: acció sindical, acció social, associacionisme educatiu, culturals i d'intercanvi, món estudiantil i universitari, organitzacions polítiques, plataformes territorials de joventut i prestadores de serveis a la joventut.

- Referent de la coordinació territorial

Es potencia la participació dels i les joves en els barris i districtes com una forma d'implicació directa en la vida de la ciutat i en la política municipal. Per aquest motiu, es fomenta la creació i la consolidació de plataformes territorials de joventut a tots els districtes de la ciutat.

- Òrgan de representació i d'interlocució

És una entitat independent amb personalitat jurídica

pròpia i sense ànim de lucre que compta amb el reconeixement de l'Ajuntament de Barcelona i d'altres institucions com a vàlid interlocutor en polítiques de joventut i en tots aquells temes que afecten la gent jove. Es treballa de manera permanent per la redefinició de les polítiques de joventut que es duen a terme a Barcelona i per evitar l'exclusió social de la gent jove.

- Eina de promoció de l'associacionisme juvenil

Per afavorir el creixement i el desenvolupament de les associacions juvenils, el CJB cogestiona, en conveni amb la Regidoria de Joventut de l'Ajuntament de Barcelona, el Casal d'Associacions Juvenils de Barcelona, un equipament municipal que ofereix informació, assessorament, serveis i recursos a les entitats i grups de joves de la ciutat. També hi ha un projecte de suport integral als grups i entitats juvenils en procés de creació i de consolidació: el Viver d'Associacions.

EL TREBALL DEL CJB A SECUNDÀRIA

El treball manté una visió integral de l'educació i treballa simultàniament els eixos d'educació formal i d'educació no formal. Es fa un seguiment de la política municipal en matèria d'educació i vetllem per crear vincles entre els centres educatius públics i els altres agents educatius del mateix entorn, articulant el discurs i les demandes de les entitats. Aquest 2010 la Direcció de Joventut ja ha posat en marxa els Punts JIP a 48 IES de Barcelona. El CJB vol coordinar-se amb aquest servei per tal de donar la vessant associativa del servei. Dins d'aquest eix d'educació formal es vol fomentar la participació als instituts d'educació secundària.

Aquest any i amb l'experiència dels anys anteriors, s'organitza de nou la campanya de foment del vot a les eleccions al Consell Escolar, on el protagonista és l'alumnat. Igualment, dins d'aquest eix es continuarà impulsant la participació de l'alumnat al Consell Escolar Municipal mitjançant la preparació de la formació dels consellers i les conselleres escolars, que serà al mateix curs, però el 2011.

També es continua fent el seguiment del grup motor per la participació als IES. Aquest grup ha estat impulsat per la Secretaria de Joventut, el Departament d'Educació i el Departament de Participació conjuntament amb el CNJC i el CJB. Durant aquest 2010, s'ha participat al Congrés de la seu amb la realització de 6 tallers sobre participació.

Objectius generals i específics del Programa d'Educació del CJB

- Fer el seguiment del desenvolupament de la política municipal en totes aquelles qüestions que fan referència a l'àmbit educatiu i participació en la seva definició.
- Potenciar la visió global del fet educatiu, treballant simultàniament el seu vessant formal i el seu vessant no formal.
- Actuar com a nexa d'unió de les diferents federacions d'educació en el lleure, aglutinant discursos, demandes i projectes comuns.
- Estimular el foment de la sostenibilitat com a eix de treball de les associacions educatives dins del marc de l'Agenda 21 de l'escolisme i l'esplai.
- Crear projectes comuns entre entitats estudiantils de l'àmbit de secundària, oberts a altres entitats, i potenciar-ne la participació als centres educatius.

- Promocionar l'entrada del teixit associatiu a la vida dels centres educatius (i, recíprocament, l'obertura dels centres docents al teixit associatiu).

Metodologia de treball

Les activitats es fan de manera participativa, involucrant les entitats i les i els joves en el major grau possible a partir de sessions de treball entre persones provinents de diferents entitats interessades en les qüestions a tractar. En aquest sentit, al CJB funcionen una sèrie de grups de treball estables, que es reuneixen periòdicament, com són el grup de treball de promoció de l'associacionisme educatiu (que compta amb la participació de les principals federacions d'educació en el lleure) i el grup de treball de secundària (amb la participació de les associacions d'estudiants). A banda d'aquests grups de treball estables, se'n creen altres d'específics per fer seguiment de projectes concrets que s'estan treballant en aquell moment.

Respecte al seguiment i la participació de la política municipal, es continua participant del Projecte Educatiu de Ciutat (PEC).

La difusió d'activitats i altres informacions es fa mitjançant les vies de què disposa el CJB: tramesa electrònica i ordinària i, en el cas que sigui convenient, el ".info" del Casal d'Associacions Juvenils de Barcelona.

3.1.1 EXPERIÈNCIES CJB

NOM DEL PROJECTE	EPS! (Espai de Participació a Secundària!)
ENTITAT PROMOTORA	CJB (ACJ, AJEC, AEP, CIJE CISEC)
ÀMBIT TERRITORIAL	Barcelona (districtes)
DESTINATARIS	IES públics de Barcelona
OBJECTIUS	- Promocionar l'associacionisme juvenil a secundària. - Fomentar la participació entre els i les estudiants.
CONTINGUTS	Explicar els motius que porten a participar en els IES. Ressaltar, d'una banda, que el fet participatiu comporta l'emancipació individual i col·lectiva i que, alhora, crea espais de llibertat. I, d'altra banda, el perquè és important associar-se i fer veure que la creació d'estructures de participació, tant en l'àmbit local (associació/assemblea d'IES) com en l'àmbit global (macroestructures, sindicats...), genera transformació social de l'entorn en què es viu. Explicar les "fitxes pràctiques" per tal de crear una "caixa d'eines participatives". Aquestes fitxes explicaran, per exemple, com muntar una xerrada sobre un tema en concret o quins passos s'han de fer per constituir una assemblea, com millorar la comunicació amb l'alumnat o què fer si es vol participar en un sindicat d'estudiants. Aquesta caixa d'eines s'actualitzarà i s'ampliarà per tal de generar una eina dinàmica. Finalment, l'últim dia es realitzarà una trobada de tots i totes les participants amb un caràcter més lúdic. Serà el lloc on es trobaran per conèixer-se. Hi haurà l'actuació de diables i de tabalers, es farà un concert de música, un pica-pica i un mercat associatiu.
DESENVOLUPAMENT /ACCIONS	07/08: grups de treball, difusió als IES (carta, cartell, flyers i trucades), 4 trobades planificades durant el mes d'abril, 3 de realitzades. En cada trobada, s'havia plantejat una part teòrica i una altra de més pràctica. L'última trobada va tenir un caràcter festiu: va participar-hi una colla de diables i es va fer un concert.
RESULTATS	4 trobades planificades, 3 de realitzades 3 participants 5 entitats implicades
ENLLAÇOS	http://www.eps-cjb.blogspot.com/

NOM DEL PROJECTE	Formació de consellers/es escolars. 20 de març de 2009
ENTITAT PROMOTORA	CJB (AJEC, AEP, CIJE, ACJ, CISEC, EA), Ajuntament de Barcelona (Joventut, CEMB, IMEB)
ÀMBIT TERRITORIAL	Barcelona
DESTINATARIS	Obert a tots els representants dels estudiants i, específicament, als consellers i conselleres. IES públics Centres concertats

> Formació de consellers/es escolars. 20 de març de 2009**OBJECTIUS**

- Promocionar la representativitat dels consellers i conselleres
- Millorar les habilitats comunicatives dels consellers i les conselleres
- Dotar de recursos els consellers i les conselleres
- Dignificar la feina realitzada pels estudiants

CONTINGUTS

Al primer espai es faran diferents tallers inspirats en les fitxes de recursos participatius (EPS!), on els consellers i conselleres podran escollir quin taller volen fer. Aquests quatre tallers dotaran els participants d'eines de com millorar la representativitat. Després de l'esmorzar, es farà un segon taller únic, per tal de treballar les habilitats comunicatives. A més, si l'origen territorial dels consellers i les conselleres ho permet, es faran grups per districtes per tal de treballar les demandes que tenen en el seu context més immediat. Un cop sintetitzades les demandes o necessitats, en un espai proper, es farà la trobada amb l'alcalde i la regidora d'Educació, perquè escoltin les seves demandes i perquè agraeixin la tasca feta pels consellers/es.

DESENVOLUPAMENT /ACCIONS

Una jornada de formació que aglutina els 10 districtes de la ciutat de BCN.

La primera part de la formació, els consellers i conselleres podran escollir un taller dels 4 que hi haurà.

- Com preparar o convocar una reunió de consellers/es i delegats/des
- Conseller/a, millora els sistemes de comunicació entre els estudiants
- I tu, com vols el teu institut/centre?
- Com organitzar activitats

El segon taller, que serà únic per a tothom, es titula "No et tallis! Parla en públic!"

RESULTATS

El divendres 20 de març de 2009 es va celebrar la formació de consellers i conseller escolars. Va tenir lloc a l'Espai Jove Gràcia i era la continuació de la dinamització a les eleccions al Consell Escolar realitzada durant els mesos d'octubre i novembre. Durant la formació, es va comptar amb la participació de 60 estudiants distribuïts en 27 instituts i centres de tot Barcelona.

La formació tenia dos objectius clars: dotar els representants als consells escolars d'eines de representativitat i dotar-los d'habilitats comunicatives. Per assolir-los, la formació es va estructurar en tres parts. A la primera, per tal de treballar la representativitat, es va donar la possibilitat als i les estudiants d'escollir un dels quatre tallers que les entitats del CJB van oferir:

- Com preparar o convocar una reunió de consellers i conselleres (AJEC i EA)
- Conseller/a, millora els sistemes de comunicació entre estudiants (AEP)
- I tu, com vols el teu institut/centre? (CIJE)
- Com organitzar activitats (ACJ)

Després d'agafar energies amb l'esmorzar, a la segona part es va fer un taller per treballar les habilitats comunicatives. Aquest taller, que portava per títol "No et tallis! Parla en públic!"; el va realitzar el CISEC. Finalment, en petit grup es van treballar propostes i demandes per explicar-les durant la trobada amb l'alcalde de Barcelona, el regidor de Gràcia i la secretària del CEM.

ENLLAÇOS

<http://www.dissenyaelteuies.blogspot.com/>

3.1.1 EXPERIÈNCIES CJB

NOM DEL PROJECTE	Projecte Salut Emocional als IES (PSE)
ENTITAT PROMOTORA	CJB (ACJ, Ass. SEER)
ÀMBIT TERRITORIAL	Barcelona
DESTINATARIS	IES Pablo Ruiz de Picasso IES Barri Besòs
OBJECTIUS	Objectius generals: 1. Millorar la salut mental i emocional dels i les estudiants de l'IES. 2. Fomentar l'associacionisme juvenil. Objectius específics: 1.1. Millorar les relacions entre iguals. 1.2. Treballar les relacions educadors-educands. 1.3. Disminuir l'estrès de les persones del centre (alumnat i personal docent i no docent). 1.4. Millorar l'autoestima individual dels components del centre. 2.1. Afavorir un clima de convivència al centre. 2.2. Fer participis els joves en la dinamització del centre. 2.3. Enfortir la relació de la xarxa associativa de la zona amb el centre educatiu.
CONTINGUTS	Salut mental o estat mental, en termes generals, és el que coneixem com l'estat d'equilibri entre una persona, el seu entorn més pròxim (amics i família) i el seu entorn sociocultural. Dit d'una altra forma, és l'equilibri entre la seva participació laboral/estudiantil/intel·lectual i les seves relacions socials, per tal d'assolir un benestar i una bona qualitat de vida. Sovint, s'utilitza "salut mental" en la seva definició més restringida com a analogia del que es coneix com a "salut" o "estat físic". Però inevitablement si volem tenir una concepció més àmplia del concepte s'ha de tenir en compte que existeixen altres dimensions més complexes a part del funcionament orgànic i físic de l'individu.
DESENVOLUPAMENT /ACCIONS	Diagnòstic: Establir una línia base i trobar elements objectius que marquin la diferència significativa de l'estat de l'alumnat abans i després del projecte. Marcar els punts forts i els punts febles o de millora per establir els elements del programa. Accions específiques: - Formació de professors - Tallers d'alumnes - Activitats de participació (dins de l'IES de l'entorn, formal i no formal) - Assessorament estructural i organitzatiu
RESULTATS	Projecte pilot iniciat el curs 08/09.
ENLLAÇOS	www.cjb.cat

NOM DEL PROJECTE	Tríptic de l'associacionisme educatiu
ENTITAT PROMOTORA	Ajuntament de BCN (Direcció de Joventut) i CJB (plataformes i educatives)
ÀMBIT TERRITORIAL	Barcelona
DESTINATARIS	IES, equipaments juvenils públics
OBJECTIUS	Editar anualment un material comunicatiu publicitari de les associacions juvenils d'educació en el temps lliure de la ciutat (agrupaments escoltes i centres d'esplai) i fer una campanya de difusió dirigida principalment a les famílies amb infants i adolescents d'edats incloses en les etapes d'educació primària i educació secundària obligatòria.
CONTINGUTS	Elaboració de 10 tríptics diferenciats, un per a cada districte, amb les dades de les associacions juvenils d'educació en el temps lliure (agrupaments escoltes i centres d'esplai).
DESENVOLUPAMENT /ACCIONS	Recopilar les dades de cada una de les entitats i fer-ne l'edició.
RESULTATS	Edició de 95.000 exemplars que s'han distribuït a totes les escoles d'educació primària de la ciutat i equipaments municipals (punts d'informació juvenil, casals de joves, espais joves, biblioteques, centres cívics...) (gener de 2009).
ENLLAÇOS	www.bcn.cat www.cjb.cat

NOM DEL PROJECTE	Visc, convice i participo!
ENTITAT PROMOTORA	CJB (plataformes i educatives)
ÀMBIT TERRITORIAL	10 districtes de Barcelona
DESTINATARIS	IES Fort Pius (dos cursos) 1r i 2n d'ESO 3 línies (total:6) IES Jaume Balmes 2n d'ESO 3 línies IES Joan Maragall 1r d'ESO 3 línies IES Montjuïc 1r d'ESO 2 línies IES Costa i Llobera 3r d'ESO 2 línies IES Gal·la Placídia (a confirmar) IES Narcís Monturiol 1r d'ESO 2 línies IESM Anna Gironella de Mundet 1r d'ESO 3 línies IES Francisco de Goya 1r d'ESO 2 línies IES Galileu-Galilei 1r d'ESO 3 línies IES Joan Fuster 1r d'ESO 3 línies SES Josep Comas i Solà 3r d'ESO 2 línies IES Bernat Metge 1r d'ESO 3 línies IES Sant Martí de Provençals 1r d'ESO 2 línies

3.1.1 EXPERIÈNCIES CJB

> Visc, convisc i participo!

OBJECTIUS

- Sensibilitzar els i les joves amb els valors i les actituds personals que generen i es deriven de la convivència.
- Donar a conèixer aquests valors a partir del testimoni de persones joves associades que actuïn com a model de referència per a l'alumnat.
- Donar a conèixer els valors de l'associacionisme i la participació entre l'alumnat de secundària.
- Obrir la possibilitat d'articular iniciatives de participació dels alumnes a l'institut encarades a millorar la convivència al centre i/o al barri.
- Reforçar i promoure el treball interassociatiu en els barris i districtes de la ciutat.

CONTINGUTS

El projecte Visc, Convisc... Participo! acosta joves que participen en associacions juvenils a centres de secundària per donar a conèixer a l'alumnat els valors de convivència que es desprenen de la participació i de les relacions grupals. De la mateixa manera que tenim cura de la nostra llar perquè ens la sentim nostra i "participem" del seu manteniment i la seva gestió, també tindrem cura del nostre barri, ciutat o centre si en participem. El sentiment de pertinença serà fonamental a l'hora d'adoptar una conducta de respecte cap a l'espai públic o l'institut. Aquest projecte pretén que els alumnes autoavaluin les seves actituds positives i negatives i comprenguin que aquestes influeixen en les seves relacions amb el centre, el professorat i la resta de l'alumnat.

En aquest sentit, en el projecte Joves associats parlen de convivència als IES ens interessa treballar la convivència des d'un context que impliqui:

Viure: les actituds personals que prenem en el dia a dia

Convivre: els lligams grupals, la identitat col·lectiva i el marc de convivència de què ens dotem en viure col·lectivament,

Participar: la possibilitat de transformar les coses que no van bé.

En aquest sentit, entenem que la participació és producte de la convivència i, a la vegada, un reforç a la convivència donat que aquell que l'exerceix ha comprès les regles del joc i se sent més arrelat al centre.

DESENVOLUPAMENT /ACCIONS

La formació de dinamitzadors/es

Les persones encarregades de dinamitzar les sessions als IES reben una formació sobre els continguts que s'han de tractar als IES: convivència, associacionisme i resolució de conflictes.

Les sessions als IES

La 1a sessió

Com és normal, es comença la sessió presentant l'equip de formació, les seves respectives associacions i la resta d'agents implicats en el projecte i s'explica què fan cadascun d'ells. Després d'això, farem un joc introductori on els alumnes anomenen diferents actituds que els semblen afavoridores o no de la convivència.

> Vise, convice i participo!**DESENVOLUPAMENT
/ACCIONS****La 2a sessió**

Un cop recuperat el fil del que s'ha tractat a la sessió anterior, passarem a analitzar quins comportaments tenim davant de certs aspectes. La manera de fer-ho serà analitzant els espais del centre i quines actituds es produeixen en cada un. Després, passarem a debatre en petits grups sobre com certes actituds afavoreixen a la convivència i com d'altres no, a la vegada que cerquen solucions als aspectes incívics que hagin detectat. Per fer aquesta activitat, es disposa d'unes fitxes que faciliten el treball.

La 3a sessió

En la tercera sessió, l'activitat principal serà el joc de rol. Una part del grup representarà una situació de les definides en les sessions anteriors (les que afavorien o no a la convivència) i la resta del grup haurà d'analitzar:

1. L'expressió verbal i el vocabulari (renecs, insults, fórmules imperatives, fórmules neutres...).
2. L'expressió no verbal (la cordialitat, els gestos, la mirada, el to de veu...).
3. Les formes (estats emocionals i actituds: tranquil·litat, actitud dialogant intransigència, agressivitat, violència...).
4. El desenvolupament del conflicte (si s'ha resolt o no, si hi ha hagut acords, qui en surt satisfet i qui no...).

Avaluació

Es preveu que els principals agents implicats en l'avaluació del projecte Joves associats parlen de convivència als IES són:

L'alumnat

El professorat del centre

L'equip de dinamització als districtes

RESULTATS

Han participat prop de 900 alumnes de 13 instituts de la ciutat de Barcelona. S'han fet quatre hores per centre i grup a excepció de l'IES Fort Pius, que n'ha fet 5 a primer curs i 3 a segon curs, i els IES Francisco de Goya i Montjuïc, que n'ha fet 3. En total, s'han fet 139 hores de sessions amb dos dinamitzadors cadascuna. En general, les valoracions són positives tant per part de l'alumnat com del professorat.

ENLLAÇOS

www.cjb.cat

3.2. L'ASSOCIACIÓ DE CASALS I GRUPS DE JOVES DE CATALUNYA

L'Associació de Casals i Grups de Joves de Catalunya és una plataforma de segon grau que agrupa casals i grups de joves en diferents barris i pobles, sobretot de l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

L'Associació de Casals i Grups de Joves de Catalunya neix l'any 1994 amb l'objectiu d'agrupar les persones, els casals i els grups de joves que treballen per a un projecte pedagògic i ideològic comú i es defineixen com una associació laica i progressista.

Casals de Joves de Catalunya promociona, fomenta i coordina iniciatives i projectes juvenils basats en l'autogestió i la democràcia participativa dels joves. A la vegada que serveix d'espai comú de reflexió i intercanvi d'experiències i recursos entre les entitats, els socis i les persones implicades en projectes juvenils.

En l'actualitat, són 24 els casals de joves i/o entitats juvenils les que estan federades suposant, així, que siguin un total de 1.500 persones les que movem la federació.

Casals de Joves de Catalunya garanteix la solidesa dels projectes dels casals, els facilita formació i recursos (serveis, assessorament...), els representa a escala nacional i internacional (i els dóna, per tant, projecció territorial), vetlla i treballa diàriament per al seu reconeixement, busca el suport d'altres administracions, interrelaciona les diferents entitats que en formen part i els diferents projectes que realitzen... És, per tant, un element clau i indispensable per assegurar la consolidació d'una xarxa articulada de societat civil forta.

Casals de Joves de Catalunya juga un paper clau per assegurar la continuïtat de projectes associatius juvenils de gran repercussió en la construcció i millora social. És per això que creiem imprescindible el suport a les plataformes de segon grau com a element indispensable si es vol mantenir una xarxa associativa forta i amb la capacitat d'articular les propostes d'intervenció plantejades.

LA INTERVENCIÓ DELS CASALS DE JOVES ASSOCIATIUS A SECUNDÀRIA

Objectius

- Fomentar la participació dels joves.
- Afavorir l'adquisició d'eines i habilitats socials per al seu ple desenvolupament com a persona.
- Dinamitzar l'entorn mitjançant iniciatives sorgides dels mateixos joves.
- Col·laborar en l'atenció de les necessitats juvenils del territori, prenent part activa en el municipi.
- Facilitar la realització d'una intervenció integral, que inclogui els diferents agents educatius.

METODOLOGIA

L'eix transversal de la nostra intervenció s'emmarca en l'educació no formal i es basa en la llibertat, en la participació activa i real, en el compromís amb l'entorn i la seva transformació. En conseqüència, la nostra acció educativa respon a tot un procés d'aprenentatge i d'inserció social crítica en el qual el/la jove és el seu protagonista. A més, partim de les potencialitats d'aquests/es protagonistes, no pas de les mancances o necessitats, tot i que aquestes han de ser prèviament reconegudes.

Els eixos metodològics orientadors del nostre projecte es corresponen amb els principis educatius del Casal de Joves, i entre ells volem destacar:

- La participació entesa com l'expressió màxima del compromís i la implicació amb la realitat més directa dels joves.
- El compromís concebut com una actitud personal que es pren davant d'una situació concreta.
- El canvi entès com el pas d'una realitat a una altra en la situació vital del jove promogut per l'aprenentatge.

El veritable protagonista de la nostra intervenció, com ja hem assenyalat anteriorment, és el/la jove, que no

solament es té en compte com a consumidor d'activitats ludicofestives, culturals, etc., sinó que –i és aquí on posem l'èmfasi– el/la considerem com a agent actiu dins de la seva realitat. En altres paraules, la nostra intenció va dirigida a potenciar el/la jove productor/a d'accions i propostes en funció dels seus interessos, les seves inquietuds, les seves motivacions, etc.

Les idees clau de la metodologia que ens serveix de marc de referència per a la nostra acció educativa són:

- La idea de procés: prioritzar el procés com quelcom ric i valuós en si mateix per sobre dels resultats finals.
- L'assumpció de responsabilitats i, per tant, el foment de la participació de manera integral: la capacitat d'implicació i decisió en totes les accions que es realitzen i en totes les fases d'aquestes.
- La idea de corresponsabilitat entre totes les parts implicades en projectes socials, des de les administracions fins als joves que participen activament en el seu funcionament.

En aquest sentit, i lligat a la idea de corresponsabilitat, un dels objectius principals que ens plantegem és

aconseguir que el/la jove arribi a sentir-se part activa de la societat i, per tant, assumeixi funcions actives en el seu desenvolupament, implicant-se en les xarxes comunitàries. Això també suposarà un canvi de percepció de l'espai o, en general de l'IES, de tal forma que passarà de ser un espai físic a un espai relacional, de creació...

Les eines metodològiques que s'utilitzen per a l'assoliment dels objectius proposats són les següents:

L'activitat com a mitjà

La realització d'activitats i accions seran els mitjans per fomentar la participació. Pensar, decidir, organitzar, realitzar, valorar... són passos bàsics de la participació. Un exercici que s'ha d'aprendre i practicar per poder incorporar-lo com a actitud vital. D'aquesta manera, el procés valoratiu pren especial importància per poder superar les dificultats o limitacions sorgides i tornar a començar un nou cicle. Es valora sobretot el procés pel creixement personal i educatiu que implica. El resultat és un pas més de l'activitat i no la finalitat última. D'aquesta manera, l'activitat és, en si mateixa, un espai d'experimentació que facilita l'aprenentatge d'habilitats socials.

3.2.1. EXPERIÈNCIES DE CASALS DE JOVES

NOM DEL PROJECTE	Foment de la Participació als IES des dels Casals de Joves
ENTITAT PROMOTORA	Casals de Joves de Catalunya (ACJ)
ÀMBIT TERRITORIAL	Catalunya
DESTINATARIS	Joves des de 4t ESO a 2n Batxillerat
OBJECTIUS	Finalitats • Fomentar la participació dels joves. • Afavorir l'adquisició d'eines i habilitats socials pel seu ple desenvolupament com a persona. • Dinamitzar l'entorn mitjançant iniciatives sorgides dels mateixos joves. • Col·laborar en l'atenció de les necessitats juvenils del territori, prenent part activa en el municipi. • Facilitar la realització d'una intervenció integral, que inclogui els diferents agents educatius.
CONTINGUTS I METODOLOGIA	A través de la nostra intervenció amb la reflexió, la pràctica i la realització d'accions s'interioritzen continguts com: - Associacionisme - Processos col·lectius - Fases de participació - Estructures participatives La metodologia que fem servir es basa en: • La idea de procés: prioritzar el procés com quelcom ric i valuós en si mateix per sobre dels resultats finals. • L'assumpció de responsabilitats i, per tant, el foment de la participació de manera integral: la capacitat d'implicació i decisió en totes les accions que es realitzen i en totes les fases d'aquestes. • La idea de coresponsabilitat entre totes les parts implicades en projectes socials, des de les administracions fins als joves que participen activament en el funcionament d'aquests.
DESENVOLUPAMENT /ACCIONS	Les accions que desenvolupen es resumeixen en: • Accions d'informació i coneixença del casal - Agendes mensuals - Plafons d'informació - Passaclasses • Dinamització dels IES - Activitats puntuals a hores no lectives - Realització d'activitats proposades per l'alumnat • Suport a les activitats culturals que es realitzin a l'IES - Col·laboració en les festes tradicionals (castanyada, carnestoltes i Sant Jordi)

> **Foment de la Participació als IES des dels Casals de Joves**

DESENVOLUPAMENT /ACCIONS

- Foment de nuclis participatius i implicats als IES
 - Realització de campanyes o accions pensades i organitzades pels i les joves de l'IES
- Acompanyament en la consolidació d'associacions
- Suport a l'associacionisme estudiantil
 - Coordinació amb sindicats d'estudiants i traspass de grups si s'escau
 - Participació en xarxes i accions conjuntes de foment de la participació als IES (Grup de Treball CJB estudiants i participació)
- Vinculació amb les activitats del casal
 - Accions conjuntes amb grups estables del casal
 - Importacions d'activitats del casal a l'IES

RESULTATS

- 8 casals de joves associatius desenvolupant el projecte
- 18 centres d'educació secundària en connexió
- 10 centres d'educació secundària amb intervenció específica
- A Sabadell (CJ Algo Diferentes), Barcelona (CJ Xiroc, CJ Guineueta, AJ TEB), Badalona (CJ Kaja, CJ El Lokal, AJ Rotllana) i Barberà del Vallès (CJ Obriu Pas)

ENLLAÇOS

Participen amb la Lliga per la Laïcitat en la seva campanya: escola laica

<http://educaciolaica.blogspot.com/>

Participem en el grup de treball del CJB Estudiants i Participació

<http://www.dissenyaelteuies.blogspot.com/>

Hem creat un crèdit de participació als IES que actualment gestiona l'escola lliure El Sol

<http://www.escolaelsol.org/>

Hem realitzat un joc de drogues a partir de la participació de joves d'IES i casals

<http://www.casaldejoves.org/ca/PROJECTES+SALUT/>

NOM DEL PROJECTE

Participing. Foment de la participació juvenil a l'entorn proper (IES, barri, etc.)

ENTITAT PROMOTORA

Casals de Joves de Catalunya (ACJ)

ÀMBIT TERRITORIAL

Catalunya

DESTINATARIS

Joves dels IES i del propi barri

OBJECTIUS

- **Detectar persones amb ganes d'implicar-se al territori**
De persones motivades i amb interessos, n'hi ha a tot arreu. Sovint s'impliquen en petits projectes personals o munten les seves activitats particulars. Es tracta d'utilitzar estratègies i accions que posin de manifest aquesta motivació i convidar-les a actuar en un marc més ampli i social com és el seu barri. Volem contactar amb joves que canalitzin les seves ganes d'actuar i les seves inquietuds en accions dins el seu territori.

3.2.1. EXPERIÈNCIES DE CASALS DE JOVES

Participing. Foment de la participació juvenil a l'entorn proper (IES, barri, etc.)

OBJECTIUS

● **Fomentar la participació dels i les joves del barri**

Tindrem en compte que la joventut és l'època crítica on la persona configura gran part de la seva personalitat social, a partir de les experiències viscudes. Les experiències positives en participació poden determinar la futura implicació en els afers públics i socials com a ciutadans i ciutadanes. Oferirem, doncs, processos d'aprenentatge participatius on els i les joves siguin protagonistes de l'acció, des d'una visió crítica de la realitat on viuen.

Entenent la participació com un procés d'aprenentatge on a partir de les ganexes i motivació personal, els i les joves experimenten i practiquen l'organització d'accions col·lectives. Pretenem que aprenguin a utilitzar els canals de participació existent, els millorin o en creïn d'altres. Que experimentin la capacitat de transformació de les accions col·lectives a través de la implicació i l'assumpció de responsabilitats i se sentin agents actius del seu territori.

● **Generar projectes de transformació**

Volem desenvolupar projectes que parteixin de les necessitats i inquietuds dels i les joves. Valorant les potencialitats i limitacions, fent propostes realistes que parteixin d'una anàlisi crítica de la realitat i de la responsabilitat com a agents actius en la societat. Que els i les joves canviïn la seva realitat valorant tots els elements que influeixen i les possibilitats existents o les que es poden crear amb una clara intenció de continuïtat i millora de la realitat.

CONTINGUTS I METODOLOGIA

A través de la nostra intervenció amb la reflexió, la pràctica i la realització d'accions s'interioritzen continguts com:

- Anàlisi de la realitat juvenil i de l'entorn social proper
- Organització grupal
- Associacionisme
- Processos col·lectius
- Fases de participació
- Estructures participatives

La metodologia que fem servir es basa en:

- La idea de procés: prioritzar el procés com quelcom ric i valuós en si mateix per sobre dels resultats finals.
- L'assumpció de responsabilitats i, per tant, el foment de la participació de manera integral: la capacitat d'implicació i decisió en totes les accions que es realitzen i en totes les fases d'aquestes.
- La idea de coresponsabilitat entre totes les parts implicades en projectes socials, des de les administracions fins als joves que participen activament en el seu funcionament.

DESENVOLUPAMENT /ACCIONS

El projecte es divideix en diverses fases:

1a FASE Consultiva. Recaptarem informació sobre les coses que no agraden del barri i la situació del jovent. Què els agradaria que existís, quines demandes tenen. Per aconseguir-ho, farem tot un seguit d'accions amb una àmplia campanya de difusió (dinàmiques als IES, bústies de suggeriments, Fotomatón).

Participing. Foment de la participació juvenil a l'entorn proper (IES, barri, etc.)**DESENVOLUPAMENT
/ACCIONS**

2a FASE Propositiva. Convertirem les propostes en accions. Després d'un retorn de les propostes recollides a la 1a fase es realitzarà un fòrum per debatre les propostes i prioritzar-les. Farem un lliurament a l'administració de les propostes.

3a FASE Activa. Fomentarem que els i les joves s'impliquin a posar en marxa de les propostes o a realitzar accions per afrontar els problemes que han detectat. Aquí el paper del casal pren una gran rellevància com a paraigua per acollir les propostes d'activitats, projectes i gent que hi vulgui participar.

Fase 1● **Campanya difusió:**● **Procés de consulta:**

- Bústies + postals

- Fotomatón

- Espais a la xarxa Internet: xarxes socials, web de Participing

● **Dinàmiques als IES****Fase 2**● **Fòrum debat**● **Fòrum amb l'administració****Fase 3**● **Treball amb els nuclis actius**● **Desenvolupament de projectes****RESULTATS**

S'ha desenvolupat al barri de la salut de Badalona, al Casal de Joves El Lokal i ha donat suport al procés de formació i consolidació de l'assemblea de joves del casal i al grup d'skaters del barri.

ENLLAÇOS

Participem amb la Lliga per la laïcitat a la seva campanya: escola laica

<http://educaciolaica.blogspot.com/>

Participem del grup de treball del CJB Estudiants i Participació

<http://www.dissenyaelteuies.blogspot.com/>

Hem creat un crèdit de participació als IES que actualment gestiona l'escola lliure El Sol

<http://www.escolaelsol.org/>

Hem realitzat un joc de drogues a partir de la participació de joves d'IES i casals

<http://www.casaldejoves.org/ca/PROJECTES+SALUT/>

3.2.1. EXPERIÈNCIES DE CASALS DE JOVES

NOM DEL PROJECTE	Crèdit de participació (es tracta d'un projecte formatiu sobre participació estructurat pels currículums escolars de secundària i batxillerat)
ENTITAT PROMOTORA	Casals de Joves de Catalunya (ACJ)
ÀMBIT TERRITORIAL	Catalunya
DESTINATARIS	Estudiants de segon cicle de secundària i batxillerat
OBJECTIUS	● Despertar l'interès pels afers públics i per la seva vinculació en aquests. Els afers públics d'un municipi són aquelles qüestions que afecten el conjunt de la ciutadania i, per tant, cal que l'alumnat els sàpiga identificar i reconèixer. Alhora, també ha de conèixer quins són els espais participatius existents al territori per així poder determinar en quina mesura, si és que li ve de gust, pot i vol implicar-se. ● Identificar i comprendre les necessitats i els interessos personals i col·lectius Entenem que, individualment, necessitem un reconeixement personal perquè ens faciliti una bona construcció de la identitat pròpia per així ser capaços de trobar quins són aquells interessos i necessitats personals. Però també hem d'identificar aquells que afecten un grup i, en aquest sentit, al llarg de les sessions, ens cal crear un clima de confiança i que l'alumnat compregui i conegui l'altre punt de vista per fer-nos conscients de la pertinença a un col·lectiu. D'aquesta manera, a través de la comunicació i el diàleg entre les persones, establim certs nivells de col·laboració entre els components del grup per definir un projecte comú. ● Dotar d'eines i habilitats socials per participar Per participar, a més de voler, cal poder fer-ho, i és aquí on cal conèixer aquelles eines i habilitats socials que ens ho faciliten. En aquest sentit, durem a terme diferents tipologies de dinàmiques grupals perquè ajudin l'alumnat a treballar i desenvolupar aspectes com la comunicació i el diàleg, el treball en equip, la confiança en un mateix i els altres, la cooperació i el respecte, la resolució de conflictes... ● Fomentar la participació Conèixer l'estructura d'un procés participatiu és fonamental per poder implicar-se i actuar en qualsevol situació. Així doncs, l'alumnat ha de viure en primera persona aquest procés i serà a través d'espais d'experimentació quotidians com coneixerà quins són els diversos espais de participació, com funciona l'associacionisme, què succeeix quan ens plantegem dur a terme algun tema que ens interessa i treballem per fer-lo realitat. ● Fomentar la responsabilitat en la construcció i el desenvolupament de la comunitat Com a ciutadanes i ciutadans d'una comunitat, hem de conèixer què i qui treballa en el territori i per al territori: des dels serveis de la mateixa administració fins a les associacions i les entitats del municipi. Al llarg de l'experiència de participació, l'alumnat visualitza i coneix l'estructura, l'organització i el desenvolupament de les accions grupals, siguin pròpies o alienes, fet que l'ajuda a poder analitzar l'efecte del seu posicionament personal davant de la realitat existent i determina quin vol que sigui el seu vincle amb els afers públics.

Crèdit de participació (es tracta d'un projecte formatiu sobre participació estructurat pels currículums escolars de secundària i batxillerat)

CONTINGUTS I METODOLOGIA

A través de la nostra intervenció amb la reflexió, la pràctica i la realització d'accions, s'interioritzen continguts com:

- Anàlisi de la realitat juvenil i de l'entorn social proper
- Organització grupal
- Associacionisme
- Processos col·lectius
- Fases de participació
- Estructures participatives

La metodologia que fem servir es basa en:

- La idea de procés: prioritzar el procés com quelcom ric i valuós en si mateix per sobre dels resultats finals.
- L'assumpció de responsabilitats i, per tant, el foment de la participació de manera integral: la capacitat d'implicació i decisió en totes les accions que es realitzen i en totes les fases d'aquestes.
- La idea de coresponsabilitat entre totes les parts implicades en projectes socials, des de les administracions fins als joves que participen activament en el funcionament d'aquests.

A partir d'aquestes idees, per al desenvolupament del crèdit hem utilitzat les eines següents:

- El treball en petit grup
- La dinàmica no formal
- La coherència teoricopràctica
- Els materials pedagògics (dossier de l'alumnat i dossier del professorat)

El treball a l'aula se centra a partir de la pròpia experiència del grup, des d'una metodologia activa que fomenta la participació i la decisió en el màxim de processos possibles. A més, continua afavorint el treball en xarxa del territori tot creant sentiment de pertinença a un col·lectiu en l'alumnat que desenvolupa el crèdit.

DESENVOLUPAMENT /ACCIONS

El crèdit es desenvolupa al llarg de 34 sessions lectives i es divideix en 4 fases importants

Primera part: motivació (voler)

En aquest primer moment, cal presentar els continguts essencials del crèdit i afavorir un clima de confiança i cohesió en el grup d'alumnes perquè se sentin participants del que anem a fer i en prenguin part activa. Se'ls ha de transmetre la idea que ells i elles han de poder decidir sobre els assumptes que els afecten, que formen part de la societat i que els problemes individuals sovint tenen solucions col·lectives.

Segona part: formar-se, tenir coneixements (saber)

En aquest segon moment, cal treballar habilitats participatives. Saber entendre la informació política, tenir una actitud d'escolta activa, saber parlar en públic, estructurar-se un discurs, conèixer els sistemes de presa de decisions, saber arribar

3.2.1. EXPERIÈNCIES DE CASALS DE JOVES

Crèdit de participació (es tracta d'un projecte formatiu sobre participació estructurat pels currículums escolars de secundària i batxillerat)

DESENVOLUPAMENT /ACCIONS

a consensos, assumir responsabilitats, treballar en equip, fer diagnosi de la realitat, identificar problemes... Arribats a aquest punt, cal conèixer les estructures i els mitjans per a l'exercici de la participació: les institucions polítiques, la xarxa associativa, les formes d'acció i d'interlocució, les formes de participació, l'eficàcia de la participació, el lobbying...

Tercera part: organitzar-se (poder)

A partir d'aquesta tercera part, realitzarem una divisió grupal (3/4 grups de 5/7 persones) en funció dels interessos i les necessitats. En les sessions següents, el treball serà en petit grup. Se centraran a elaborar un projecte que tingui una repercussió social, ja sigui dins de l'àmbit del centre com en l'àmbit del municipi.

Quarta part: avaluació del procés i retroalimentació

En aquesta darrera part, i no per ser l'última és la menys important, cal saber fer una anàlisi global de la feina feta durant tot el procés formatiu. Una anàlisi que generi una reflexió i autovaloració de l'experiència viscuda i, d'aquesta manera, ens pugui donar pistes de com es poden canalitzar els coneixements, els procediments i les actituds treballats i apresos per seguir donant peu a nous espais motivadors de participació activa.

RESULTATS

Curs 2006-2007. 5 edicions

3 a 4t ESO IES La Romànica (Barberà del Vallès)

2 a 4t ESO IES Can Planas (Barberà del Vallès)

Curs 2007-2008. 4 edicions

3 a 4t ESO IES La Romànica (Barberà del Vallès)

1 a 4t ESO IES Can Planas (Barberà del Vallès)

Curs 2008-2009 gestionat per l'escola lliure El Sol. 2 edicions

1 a 3r ESO IES Baix Penedès (El Vendrell)

1 a 3r ESO IES Andreu Nin (El Vendrell)

ENLLAÇOS

El crèdit de participació als IES actualment està gestionat per l'escola lliure El Sol.

<http://www.escolaelsol.org/>

Hem fet un joc de drogues a partir de la participació de joves d'IES i casals.

<http://www.casaldejoves.org/ca/PROJECTES+SALUT/>

3.3. ACCIÓ JOVE

ACCIÓ JOVE-Joves de CCOO de Catalunya és un moviment de joves per a la regeneració del sindicalisme, la força de la joventut treballadora.

Acció Jove-Joves de CCOO de Catalunya és una organització sindical juvenil que agrupa joves treballadors i treballadores, sigui quina sigui la seva situació laboral (en actiu, en recerca de feina o que estiguin estudiant) o el sector d'activitat en què treballin, per a la defensa dels interessos que els són propis d'una societat més justa, una societat de dones i homes lliures i iguals.

Acció Jove és l'instrument de què ens dotem els i les joves de la Comissió Obrera Nacional de Catalunya (CONC) per tractar aquelles qüestions que tenim en comú i incidir en els debats i l'acció del conjunt del sindicat perquè aquest doni resposta a les nostres necessitats, aspiracions i maneres de fer.

Acció Jove assumeix com a propis els principis que inspiren l'activitat sindical de les Comissions Obreres Nacionals de Catalunya i molt especialment el caràcter de classe i nacional.

Reivindiquem el llegat històric de totes aquelles persones i col·lectius que, al llarg de la història, han lluitat per a la supressió de qualsevol tipus d'explotació, la llibertat, la democràcia, els drets nacionals, la pau i la justícia social, incloent-hi els moviments feminista, ecologista, antiracista i per una altra globalització que no afavoreixi els poderosos.

Reivindiquem també el nostre dret a un coneixement veraç de la nostra història davant del manlleu de la memòria col·lectiva a què hem estat sotmesos. Molt especialment, volem reconèixer els lluitadors i les lluitadores antifranquistes i la generació fundadora

3.3. ACCIÓ JOVE

de les Comissions Obreres per la seva lluita per la democràcia, la llibertat i els drets socials i nacionals del nostre poble.

Així mateix, Acció Jove se sent hereva i recull el testimoni de les anteriors organitzacions de joves de les Comissions Obreres de Catalunya.

L'any 2004 es va celebrar la Primera Assemblea Nacional d'Acció Jove, espai on es van aprovar nous òrgans de coordinació, deliberació i seguiment, amb la voluntat d'estructurar el treball com a organització i fomentar la participació dels i les membres d'Acció Jove.

Intervenció socioeducativa amb joves de secundària

En l'ampli pla de treball d'Acció Jove-Joves de CCOO, comptem amb l'Àrea d'intervenció socioeducativa, que conté alhora diverses línies i projectes. Una de les accions fonamentals i més desenvolupada és la intervenció amb joves de secundària.

Tal com queda reflectit a les diferents fitxes presentades, les nostres experiències de treball amb joves en aquest sentit són diverses. D'una banda, participem al programa "Parlem de feina a les escoles", concertat amb Secretaria de Joventut; d'altra banda, al taller "Coneixement del mercat laboral", concertat amb el SMO de l'Ajuntament de Tarragona. En

darrer terme, també tenim el projecte propi "Joves i Treball: Informa't sobre el teu futur", on impartim tallers sobre temàtica laboral i sindical, a petició del mateix centre, a partir de canals sindicals.

La nostra aposta ferma per treballar amb els i les joves des que tenen l'edat legal de treballar té una clara vocació formativa i informativa. Dotar els joves de la informació necessària a l'àmbit laboral permet paliar possibles problemes i irregularitats quan s'incorporin al món del treball.

A més, en realitzar-se l'aproximació a l'aula, en un espai que els és propi, no es produeix un distanciament entre ells i els continguts que s'exposen. En tots els casos, la metodologia usada combina dinàmiques participatives amb parts expositives de segons quins continguts.

Entenem que, a partir d'una dinàmica maièutica, els i les joves passen a formar part activa de la sessió, amb l'objectiu d'endregar idees i coneixements que ja tenen els mateixos joves, però també per promoure la resolució de dubtes, preguntes o conflictes amb els que ja s'han pogut trobar en primera persona o en els seus entorns més immediats.

El marc pedagògic en el qual es desenvolupen aquests projectes és democràtic, igualitari i participatiu.

3.3.1. EXPERIÈNCIES ACCIÓ JOVE

NOM DEL PROJECTE	JOVES I TREBALL: Informa't sobre el teu futur
ENTITAT PROMOTORA	Acció Jove – Joves de CCOO
ÀMBIT TERRITORIAL	A tot Catalunya
DESTINATARIS	Joves estudiants
OBJECTIUS	-Facilitar l'accessibilitat per a la gent jove de la informació necessària per dur a terme una inserció laboral en bones condicions. -Millorar quantitativament i qualitativa la informació que es dona a través de sessions col·lectives a joves estudiants -Dotar el jovent d'eines i recursos per millorar la seva ocupació
CONTINGUTS	Sessió d'incorporació al món laboral: - Què és el mercat laboral? Com funciona? - Què és un sindicat? Tipologies i característiques. - CCOO: quins serveis ofereix? - Regulació del món del treball: Estatut dels Treballadors, conveni col·lectiu. - Conceptes clau: salari, nòmina, contracte i tipologies, quitança, acomiadament, atur. Sessió de recerca de feina: - La recerca de feina: un procés planificat. - Recursos per trobar feina: el SOC, l'autopresentació, internet, la premsa, ETT. - Actituds i habilitats per a la recerca de feina. - Conceptes clau: currículum vitae, carta de presentació, test, entrevista. Sessió de salut laboral: - Què és la salut? - La relació de la salut amb el món del treball: accident laboral i malaltia professional. - Com afrontar els problemes de salut a la feina: mesures de reacció i mesures de prevenció. - Com es fa la prevenció? Detecció de riscos, estratègies de prevenció. - La llei i la participació dels i de les treballadores en qüestions de salut laboral. Sessió de sindicalisme: - Revolució Industrial: aparició de la burgesia i el proletariat, les noves classes socials de la història moderna. - Història de les CCOO: aparició de les primeres Comissions Obreres, fundació (1966), legalització i transició democràtica. - Definició de CCOO: característiques pròpies, sindicat nacional i de classe, sociopolític. - Com funciona un sindicat? Des de la secció sindical fins a la CONC. - Per a què serveix un sindicat? La mobilització i la negociació col·lectiva com a eines per a la millora de les condicions de vida dels i de les treballadores.
DESENVOLUPAMENT /ACCIONS	En l'ampli pla de treball d'Acció Jove – Joves de CCOO, comptem amb l'àrea d'intervenció socioeducativa, que conté alhora diverses línies i projectes. Una de les accions fonamentals i més desenvolupada és la intervenció amb joves als centres de formació reglada.

3.3.1. EXPERIÈNCIES ACCIÓ JOVE

> JOVES I TREBALL: Informa't sobre el teu futur

DESENVOLUPAMENT / ACCIONS Malgrat participar en diversos programes en conveni o concertació amb administracions o altres ens, tenim un programa propi anomenat Joves i treball: Informa't sobre el teu futur, en el marc del qual impartim diverses sessions sobre temàtica laboral i sindical a petició del mateix centre a partir de canals propis.

Els programes d'intervenció i formació d'Acció Jove compten amb un marc pedagògic democràtic, igualitari i participatiu.

Emmarquem els programes d'intervenció dins de l'estratègia global d'Acció Jove – Joves de CCOO per tal de convertir-los en un autèntic instrument del sindicat per estendre la seva acció a àmbits i col·lectius a què no arribem per mitjà de l'acció sindical estricta.

RESULTATS A través d'aquest projecte treballem aproximadament amb uns 2.000 joves estudiants/es de tot el territori català. En la mesura que es puguin incrementar els recursos, la intervenció podria estendre's a més centres i, per tant, a més joves.

ENLLAÇOS www.saljove.cat

NOM DEL PROJECTE Parlem de feina a les escoles

ENTITAT PROMOTORA Programa concertat entre agents socials i la Secretaria de Joventut de la Generalitat de Catalunya

ÀMBIT TERRITORIAL A tot Catalunya

DESTINATARIS Joves estudiants

OBJECTIUS Els tallers es plantegen com a espais d'informació i anàlisi amb l'objectiu d'informar i sensibilitzar els joves sobre temes relacionats amb la salut, el treball i l'educació en valors que, en els anys de l'adolescència i la primera joventut, adquireixen una gran importància en els processos de socialització i definició de la pròpia identitat. Al mateix temps aquests tallers volen ser una eina de suport als docents per al treball d'un conjunt de matèries que no sempre són fàcils d'abordar en el marc de l'educació formal.

CONTINGUTS **Sessió d'incorporació al món laboral**
Sessió de recerca de feina
Sessió de salut laboral
Desenvolupament/accions

DESENVOLUPAMENT / ACCIONS Pla d'acció per a la recerca de feina. La carta de presentació. El currículum. La recerca de feina per internet. Les proves de selecció. L'entrevista de selecció. Regulació del món del treball. Tipus de contractes. Conceptes clau del món del treball. Concepte de salut laboral. La Llei de prevenció de riscos laborals. Formació en prevenció de riscos laborals.

RESULTATS No disposem dels resultats, ja que la SJ ha decidit no fer-los públics, ni tan sols per a les entitats que formem part del programa concertat.

ENLLAÇOS www.gencat.cat/joventut

3.4. AVALOT

L'Avalot - Joves de la UGT de Catalunya és la primera associació sindical juvenil creada al nostre país i una de les primeres d'Europa en defensa de la nostra dignitat laboral, emancipació social i dinamisme sociocultural i solidari. És l'espai de participació dels joves dins de la UGT; nosaltres som els protagonistes en la lluita per defensar els nostres drets com a ciutadans i ciutadanes. Considerem molt important que els i les joves tornem a recuperar el protagonisme que històricament hem tingut. L'Avalot és una entitat amb presència a tot el territori català, i compta amb 27.000 afiliats, dels quals 5.200 pertanyen a la ciutat de Barcelona.

Des de l'Avalot treballem per construir una societat millor. Una societat on tots els ciutadans i ciutadanes tinguin els mateixos drets. Una societat en què els joves no siguem considerats com a persones de segona categoria, sinó que esdevinguem participants i puguem decidir sobre les condicions laborals i de vida òptimes per a una bona qualitat de vida. És per això que lluitem: per transformar i exigir els nostres drets com a ciutadans de primera. Volem un país amb igualtat i justícia social.

Cada any treballem dues grans **campanyes** de sensibilització, denúncia i altaveu de les necessitats i mancances dels joves en matèria d'emancipació (habitatge -*Iniciativa Legislativa Popular de mesures urgents d'accés a l'habitatge*-, salaris -*Posa't a 1000*-, formació...) i diversos projectes que es deriven de les **àrees de treball**:

- Àrea de Comunicació
- Àrea de Formació
- Àrea de Polítiques per la Igualtat i plena Ciutadania
- Àrea d'Associacionisme Juvenil
- Àrea de Cooperació Sindical
- Àrea d'Internacional
- Àrea d'Espai Avalot
- Àrea d'Acció Estudiantil
- Àrea d'Acció Sindical

També desenvolupem **projectes de formació i informació** com són:

- Projecte EIXAM: Xarxa de mediadors sociolaborals juvenils
- Projecte Construïm la democràcia: educació en valors (participació i democràcia, desigualtats socials i mi-

gracions) en instituts dels Plans educatius d'entorn.

- Projecte La Muntada: educació per a la sostenibilitat.
- Projecte Oficina Jove de Treball: orientació, assessorament i autoocupació juvenil.

COM HEM TREBALLAT LA PARTICIPACIÓ A SECUNDÀRIA?

Des d'Avalot, hem treballat el foment de la participació a les aules de secundària, animant-los/les que siguin ells i elles qui impulsin les seves necessitats.

Nosaltres ho hem fet mitjançant una xerrada-taller, en la qual s'explicava que és la participació, que no limitàvem al fet que actualment s'entén per participar, que en la cultura actual és anar a votar en unes eleccions cada quatre anys, com ens faran fer el proper 28 de novembre.

Amb la xerrada-taller anàvem més enllà i els explicàvem que la democràcia és que totes les persones que conformen una societat decideixin com aquesta ha de funcionar, que sigui el poble qui exerceix el poder. Els explicàvem que hi ha dues classes de democràcia: la representativa (que és la que patim actualment: escollim uns representants que posteriorment ignoraran aquells que els han donat la representació i confondran la representació amb el seu poder i faran i desfaran segons vulguin, independentment de l'opinió del poble sobirà) i la **participativa** (on el poble escull uns/es representants, però aquests/tes consulten les decisions que s'han de prendre a les persones que conformen aquesta societat, mitjançant referèndums, de manera que serà el poble qui decidirà en última instància).

A part de comentar les menes de democràcia i veure quina era la seva opinió entorn de la vida política del nostre país, els explicàvem que la participació ciutadana és el fet de poder-te expressar, de comunicar la teva opinió, de lluitar per allò que creus, d'unir esforços amb altres persones que pensen i/o volen el mateix que tu: grups ecologistes, grups d'estudiants, associacions culturals, entitats, grups per preparar la festa major o d'altres, equips esportius,

3.4. AVALOT

casals d'avis o de joves, col·lectius contra alguna cosa, etc. Són espais que permeten fomentar la participació, uns amb una finalitat de transformació social, d'altres simplement per canviar el seu entorn més immediat.

Miràvem que entenguessin que la participació vol dir ser una persona activa en la teva societat, ser una persona conscient del teu entorn i d'allò que passa, i que la vida política és tan sols una manera més de participar de la societat, però no l'única.

COM TREBALLAR LA PARTICIPACIÓ A SECUNDÀRIA I MILLORAR-LA?

Durant anys se'ls ha explicat que participar és donar la representativitat d'un grup a una persona, tal com passa actualment en les eleccions. Nosaltres hem intentat que veiessin altres maneres d'organitzar-se i dins dels instituts les assemblees són la manera d'autoorganització més factible, tot i que xoca molt amb l'estructura que hi ha en els centres de secundària on la representació de l'alumnat recau en els/les tres alumnes del consell, i on l'opinió dels membres del consell és minsa, encara que són la població més nombrosa del centre.

Primer de tot s'ha de veure als centres educatius de secundària no només com a espais d'educació, sinó com a petites societats organitzades, i com a tals necessiten que les diferents persones que la formen estiguin organitzades; el professorat ho està, però en canvi no es fomenta l'organització de l'alumnat.

Dins dels centre s'ha de fomentar la creació d'espais per a l'alumnat, basats en el model universita-

ri, en el qual trobem que l'alumnat disposa d'espais propis (com els despatxos d'associacions independentment de si són sindicats d'estudiants o associacions d'àmbit més lúdico-cultural).

S'ha de fomentar que l'alumnat estigui organitzat, però han de ser els centres els que ajudin a aquesta organització, que facilitin infraestructures i mitjans per tal d'organitzar-hi associacions i entitats. S'ha de facilitar que aquestes organitzacions internes dels centres tinguin una projecció exterior i que la comunicació i l'organització vagin més enllà, primer amb centres de la mateixa vila, després comarcals i finalment nacional.

Caldria donar més poder i fer intervenir més l'alumnat en algunes decisions del centre. Potser una part del pressupost d'aquest podria ser administrada per l'alumnat; també es podrien consultar algunes de les propostes de l'equip directiu (de la mateixa manera que es consulta el claustre de professorat, es podria fer el mateix amb l'assemblea d'estudiants): un exemple podria ser la compra d'algun material, la qüestió de les assignatures optatives o simplement poder proposar activitats extraescolars com festes, excursions, etc.

Com que l'alumnat de secundària és molt jove, cal que siguin els centres els que fomentin, en una primera instància, la participació del jovent en el centre. A mesura que passin de cursos i hi hagi més dinàmica, la participació fomentada farà que l'organització funcioni sola.

Fomentant d'aquesta manera la participació en les assemblees o en les entitats, es pot aconseguir la integració des de l'alumnat de primer fins al de batxillerats i cicles formatius.

3.4.1. EXPERIÈNCIES AVALOT

NOM DEL PROJECTE	Construïm la democràcia
ENTITAT PROMOTORA	Avalot Joves de la UGT de Catalunya
ÀMBIT TERRITORIAL	Tot Catalunya
DESTINATARIS	Alumnes dels centres de secundària des de 3r d'ESO fins a batxillerat o CFGM
OBJECTIUS	Promoure una consciència crítica en els joves de tot allò que està passant al seu entorn, basant-nos com a punt de referència en les migracions, les desigualtats socials i la participació ciutadana. La idea no és que aprenguin de les nostres opinions sinó que creïn les seves pròpies i les puguin expressar. Aconseguir que entenguin que formen part de la societat i que la seva implicació és necessària per promoure canvis en aquesta.
CONTINGUTS I METODOLOGIA	Poder parlar de les migracions, no com un fet actual, sinó com un procés que els humans han fet o viscut al llarg de la seva història, des de la prehistòria fins a l'actualitat. Desigualtats socials: entendre el concepte de les desigualtats socials (econòmica, educativa, relacional, tecnològica, d'edat i de gènere), conèixer-les, veure com els pot afectar i com es poden superar. Des d'aquesta vessant s'intenta que la joventut sigui capaç d'entendre el món que l'envolta. Participació ciutadana: conèixer el concepte de democràcia, veure els diferents tipus de democràcies que hi ha (representativa, participativa), entendre que la manera de fer polítiques per a la ciutadania no només passa per la gestió política, sinó que les persones agrupades en associacions, col·lectius, entitats, etc., són els autèntics motors del canvi.
DESENVOLUPAMENT /ACCIONS	Mitjançant les xerrades se'ls exposen els diversos temes, se'ls fa una breu explicació per tal de centrar-los en aquests i se'ls van obrint diversos debats, perquè siguin ells els qui vagin elaborant i creant opinió. Les xerrades que desenvolupen pretenen ser dinàmiques i participatives, de manera que les persones que les condueixen facin només de dinamitzadores dels debats. No es busca ser l'opinió sinó que ens vegin com a persones joves, com ells i elles, amb una opinió que no ha de ser la mateixa que tinguin.
RESULTATS	Les xerrades, tant per part del professorat com de l'alumnat dels centres de secundària, han donat un bon resultat. En molts centres s'ha implantat com una activitat més de les accions a portar a terme dins de l'àrea de tutoria, ja que s'ha cregut que aquest tipus d'activitat genera consciència entre l'alumnat.
ENLLAÇOS	www.avalot.cat

3.5. ASSOCIACIÓ D'ESTUDIANTS PROGRESSISTES

L'AEP-Associació d'Estudiants Progressistes és una organització formada per estudiants d'universitat i secundària, que treballa sobre el terreny, les facultats i instituts, per promoure un ensenyament públic i de qualitat, i defensar-lo d'eventuals reformes que el puguin agredir.

El nostre eix de treball principal és l'activitat pròpia, és a dir, l'organització com a base per a difondre la nostra idea d'universitat mitjançant xerrades, formacions i, quan escau, manifestacions i tot tipus d'accions reivindicatives. També participem en els òrgans de govern, com ara el Claustre, la Junta de Facultat o Escola, el Consell de l'Estudiantat... Al cap i a la fi, el nostre objectiu últim és fomentar l'esperit crític en totes les seves vessants: transformar la universitat per **transformar la societat**.

Resumim les nostres idees en el Programa Universitari (disponible al web www.aep.cat) i en altres documents d'anàlisi, com ara lleis i fulls de ruta. El curs passat vam treballar en la Llei d'educació de Catalunya (LEC), mentre que enguany ens centrem en *Estratègia Universitat 2015*, un document elaborat a petició de l'Administració i que suposa un greu atac a la Universitat Pública. Hem de treballar perquè no influeixi en la futura legislació.

Ens organitzem en federacions per cada universitat (UAB, UB, UPC i UPF) i en grups de secundària als diferents instituts. A més a més, tenim tres comissions de treball transversal. La CPU (Comissió de Política Universitària) analitza notícies i documents segons la perspectiva del Programa Universitari. El Consell de Redacció elabora la nostra revista trimestral, *El Queixal*. El Grup Sectorial Contra el Sexisme s'ocupa de les qüestions de gènere.

L'AEP A SECUNDÀRIA

L'AEP-Associació d'Estudiants Progressistes té dues maneres de treballar: feina transversal i feina sobre el terreny.

Les tres comissions nacionals s'encarreguen del treball transversal: la CPU (anàlisi i discurs en política

universitària), el Consell de Redacció (la revista *El Queixal*) i el Grup Sectorial Contra el Sexisme (qüestions de gènere). Hi participa tant la militància d'universitat com la de secundària.

A l'hora de treballar sobre el terreny, les estructures s'adapten a cada lloc. La universitat permet un treball més centralitzat, ja que se situa a la rodalia de Barcelona, i s'organitza per universitat o facultat. Secundària demana un treball més autònom, decidit i executat pels grups de cada institut.

Les últimes experiències han estat a dos instituts a Badalona i Mataró. El model de treball ha estat una associació d'estudiants del centre, d'estructura assembleària. Aquesta associació no prenia el nom d'AEP, tot i que moltes dels i les membres eren i es presentaven com a militants. Es va optar per "externalitzar" perquè valia la pena crear un espai nou, on tothom se sentís còmode sense haver de plantejar-se l'afiliació. El model va funcionar molt bé, ja que la nova associació era autònoma i, alhora, podia prendre l'experiència, el suport i el discurs de l'AEP sempre que li fos necessari, i no de manera taxativa.

3.5.1 EXPERIÈNCIES AEP

NOM DEL PROJECTE	Col·lectiu d'Estudiants del Maresme
ENTITAT PROMOTORA	AEP-Associació d'Estudiants Progressistes
ÀMBIT TERRITORIAL	Maresme
DESTINATARIS	Estudiants de secundària del Maresme
OBJECTIUS	- Promoure la participació estudiantil - Explicar la necessitat de l'organització - Formar l'alumnat en participació democràtica, drets i deures, etc. - L'assoliment d'una educació pública i de qualitat - Crear un mitja d'interacció social dels estudiants maresmencs
CONTINGUTS	- Què és la LEC? - Com fer els instituts més ecològics?
DESENVOLUPAMENT /ACCIONS	- Xerrades sobre que és la LEC i el moviment estudiantil - Debats - Manifestacions - Actes al carrer - Tallers
RESULTATS	En tres mesos, 20 persones s'han afiliat al CEM Desenes d'estudiants ja saben què és la LEC i volen treballar per aturar aquesta llei regressiva.
ENLLAÇOS	www.cemaresme.tk

NOM DEL PROJECTE	Crear una assemblea d'estudiants
ENTITAT PROMOTORA	AEP
ÀMBIT TERRITORIAL	IES de Catalunya
DESTINATARIS	Estudiants de secundària
OBJECTIUS	1. Crear l'assemblea és un objectiu en si mateix: cal redactar-ne uns estatuts (o adoptar-ne els estàndards), decidir qui tindrà un càrrec, etc. 2. El segon objectiu és l'autoorganització. A secundària, hi ha estudiants que tenen inquietuds però no saben com desenvolupar-les. La manera de fer-ho és compartint-les amb el col·lectiu. 3. Aquesta autoorganització serveix per tirar endavant tot tipus d'activitats, des d'organitzar una festa per als i les estudiants fins a informar sobre una vaga.

> Crear una assemblea d'estudiants

CONTINGUTS

QUÈ?

Òrgan transmissor d'informació i un espai per al debat.

QUI?

Està configurat per un gran nombre de persones.

COM ?

Totes les opinions valen igual. Hem de ser conscients de la diferència d'opinions i trobar el mínim comú.

DESENVOLUPAMENT /ACCIONS

1. Convocatòria: un o uns quants estudiants prenen la iniciativa i convoquen assemblea. Ho fan mitjançant el boca orella o amb cartells.
2. Establiment de "regles": cal recordar-les al principi
 - Demanar torn de paraula (moderador/a: un/a estudiant anirà apuntant els noms per ordre)
 - No barrejar temes
 - Prendre acta (un/a altre/a estudiant apunta les opinions i els acords)
 - Respectar les opinions de la resta
 - Buscar objectius factibles
3. Ordre del dia. Algú proposa una llista de temes per parlar. Al final s'inclou el punt "Altres" perquè tothom pugui aportar temes.
4. Debat sobre els punts de l'ordre del dia.
5. Resum d'acords: perquè a tothom li quedi clar, el o la moderadora repetirà, abans de passar al tema següent, els acords assolits.
6. Sessió següent: si es pot, les persones presents ja acorden el següent dia de reunió.

RESULTATS

Positius. Molts instituts van crear assemblees arran de les vagues convocades contra la Llei d'educació de Catalunya. Sense entrar a discutir si les assemblees han de promoure aquestes mobilitzacions, són l'espai ideal per informar sobre què és una vaga, quines decisions planteja als estudiants, etc.

ENLLAÇOS

www.aep.cat

3.6. ASSOCIACIÓ DE JOVES ESTUDIANTS DE CATALUNYA

L'Associació de Joves Estudiants de Catalunya (AJEC) és una entitat sindical amb més de 25 anys d'història en defensa de l'educació pública i dels drets dels i les estudiants de Catalunya. En aquest sentit, l'entitat és present tant als instituts com a les universitats públiques a través d'una organització de caràcter federal. Així, el nucli central de l'activitat de l'associació el desenvolupen els grups federats a l'AJEC de cada centre o universitat. De la mateixa manera, a escala nacional es coordina tota aquesta tasca i, a més, s'impulsen reivindicacions i activitats de caràcter general i s'exerceix una tasca de representació de l'alumnat.

L'AJEC defensa uns centres educatius regits per la participació i la democràcia, que permetin a l'alumnat i a la resta de la comunitat educativa incidir en el govern dels instituts i, per tant, formar part d'un projecte comú i compartit. La participació és, a més, una de les millors eines que poden garantir la convivència i el bon funcionament del centre. De la mateixa manera, constitueix un element central per a l'aprenentatge de la ciutadania crítica i activa.

En aquest sentit, una de les tasques principals que desenvolupa l'entitat en el marc de l'educació secundària és la promoció de la participació dels estudiants

en les seves múltiples manifestacions. En primer lloc, reivindicant el paper dels Consells Escolars com a espais de govern del centre i, en conseqüència, promovent la implicació dels alumnes en aquests òrgans. D'altra banda, fomentant les diferents formes d'organització que ofereix la participació, com poden ser els delegats de classe o les associacions d'alumnes de centre. L'AJEC desenvolupa, doncs, tota una tasca de promoció d'aquests mecanismes, bé sigui reivindicant el seu ús i vigència, bé sigui donant les eines als mateixos estudiants perquè puguin exercir-los. En darrer lloc, l'entitat també impulsa les mobilitzacions necessàries per assolir diferents objectius si les vies descrites anteriorment no donen resultats. És destacable en aquest apartat la coordinació de tota una campanya reivindicativa al voltant de la nova selectivitat, per tal de modificar els punts negatius que comportava.

L'AJEC s'organitza, doncs, en grups d'estudiants a escala local, ja siguin d'un mateix institut, municipi o territori. Aquests desenvolupen les seves pròpies activitats en coherència amb les necessitats i inquietuds dels estudiants que representen. En l'àmbit nacional es coordina tots aquests grups i es dona resposta a les reivindicacions generals dels estudiants.

3.6.1 EXPERIÈNCIES AJEC

NOM DEL PROJECTE	Bolonya a Debat (BaD)
ENTITAT PROMOTORA	Associació de Joves Estudiants de Catalunya (AJEC)
ÀMBIT TERRITORIAL	Catalunya
DESTINATARIS	Bolonya a Debat va realitzar-se a diferents àmbits com ara universitats, instituts que sol·licitaven les xerrades o altres espais que volguessin generar debat sobre un tema de tanta actualitat durant els cursos 2008-2009 i 2009-2010. Cal dir, però, que els destinataris principals, per als quals es va pensar i dissenyar el projecte, eren alumnes d'instituts, concretament de batxillerat, ja que eren futurs afectats per la implantació progressiva de l'Espai Europeu d'Educació Superior.
OBJECTIUS	La intenció de Bolonya a Debat fou apropar un tema d'intensa actualitat a tots aquells estudiants interessats i fer-ho des d'una òptica diferent de la que ho feien els mitjans, ja que s'entrava a analitzar els problemes de fons i no es quedava en el discurs superficial i mediàtic que va envoltar tot el debat sobre l'EEES. D'aquesta manera, l'objectiu principal era informar dels efectes reals de la implantació del "procés del Bolonya", així com reflexionar i debatre al voltant dels problemes reals que aquest podia causar a l'ensenyament universitari català.
CONTINGUTS	Durant els cursos 2008-2009 i 2009-2010, l'AJEC va desenvolupar un cicle de conferències i col·loquis anomenat Bolonya a Debat. Aquest pretenia analitzar les veritats i mentides sobre el Pla de Bolonya, així com informar dels seus efectes als futurs estudiants universitaris. D'aquesta manera es podia veure, mitjançant dades i arguments, quins problemes plantejava el nou model universitari, com també debatre solucions als reptes i canvis que en podien sorgir. El format de les xerrades i els debats variava en funció del lloc on es desenvolupaven. Així, es van establir uns continguts bàsics a tall informatiu i, a partir d'aquí, l'activitat es complementava amb un debat amb els estudiants assistents i, en alguns casos, amb la intervenció d'algun professor de l'àmbit universitari que ofería la seva visió i experiència entorn del procés. El format variava, doncs, en funció de la demanda que ens feien des dels mateixos instituts o espais on es duia a terme l'activitat.
DESENVOLUPAMENT /ACCIONS	Bolonya a Debat va comptar amb diverses accions per tal d'assolir els objectius plantejats: informar i debatre al voltant dels problemes reals que suposa la implantació de l'Espai Europeu d'Educació Superior. 1. Edició de material. Es va elaborar un seguit de material de caràcter informatiu. L'eina principal era un llibret explicatiu on s'exposaven les fases del procés d'implantació de l'EEES tant en l'àmbit europeu com català, els canvis que suposa l'homologació dels títols universitaris i una breu anàlisi dels problemes que plantejava l'EEES, centrats sobretot en el seu finançament i la relació que això té amb problemes endèmics del nostre sistema d'educació superior. Aquest material es distribuïa a tots els actes que es van realitzar en el marc del "Bolonya a Debat" i s'enviava a aquells instituts o punts d'informació que ho demanaven. 2. Taules rodones. Un dels formats utilitzats en el marc de la campanya "Bolonya a Debat" va ser la taula rodona. Aquestes es van dur a terme tant a instituts com a facultats. En aquest sentit, es convidava a participar algun ponent de l'àmbit universitari perquè oferís la seva visió sobre l'EEES. En la majoria d'ocasions, aquest format es va utilitzar a demanda dels mateixos organitzadors de l'acte, que ens

3.6.1 EXPERIÈNCIES AJEC

> Crear una assemblea d'estudiants

DESENVOLUPAMENT /ACCIONS

- sol·licitaven la nostra presència per explicar el nostre punt de vista, així com per col·laborar en l'organització de l'activitat.
3. Xerrades a instituts. Aquest va ser el format més utilitzat al llarg de tota la campanya. Es tractava d'una xerrada informativa a estudiants de batxillerat que, un cop accedissin a la universitat, serien els principals afectats per la implantació de l'EEES. La xerrada anava a càrrec d'un membre de l'entitat i després es desenvolupava un debat amb els estudiants assistents, que també podien plantejar els seus dubtes i preguntes al voltant d'un procés confús i complex. En aquest sentit, es va enviar un mailing general a tots els instituts públics de Catalunya oferint la possibilitat de fer aquesta activitat. Tots els centres interessats van fer-nos arribar la seva demanda i, posteriorment, es van organitzar i calendaritzar les xerrades.
 4. Acció a la xarxa. Tot el material informatiu elaborat va ser digitalitzat i podia consultar-se al web de l'entitat. De la mateixa manera, es recollien i difonien totes les accions que es duïen a terme en el marc de la campanya a través d'internet.

RESULTATS

Els resultats de la campanya "Bolonya a Debat" són els següents:

- 2.000 llibrets explicatius editats
- 32 xerrades a estudiants de batxillerat de diferents instituts (principalment de l'Àrea Metropolitana de Barcelona)
- 750 estudiants (aprox.) assistents a les xerrades als instituts
- 5 xerrades adreçades a joves a demanda dels serveis de joventut de diferents ajuntaments (amb el mateix format que les xerrades desenvolupades als instituts)
- 7 taules rodones desenvolupades en diferents espais (UPF, UB o a la seu de la UGT, per exemple)
- Contacte i col·laboració amb 15 persones de l'àmbit universitari (professors, vicedirectors, degans i directors generals de les administracions públiques)
- Impacte a diversos mitjans de comunicació. Participació en diverses tertúlies i debats

ENLLAÇOS

Pàgina web de l'Associació de Joves Estudiants de Catalunya:

www.ajec.cat

3.6.1 EXPERIÈNCIES AJEC

NOM DEL PROJECTE	La Marató dels Estudiants
ENTITAT PROMOTORA	Associació de Joves Estudiants de Catalunya (AJEC)
ÀMBIT TERRITORIAL	Barcelona
DESTINATARIS	Podem distingir diversos grups de destinataris: • Aquells que van participar en el disseny i l'execució de l'activitat, que eren socis de grups d'estudiants de diversos instituts federats a l'AJEC. • Aquells que van participar únicament el dia de l'activitat, que es va desenvolupar a l'IES XXV Olimpíada i que eren, principalment, estudiants d'aquest i altres centres de Barcelona, així com veïns del barri on es troba l'institut, al districte de Sants-Montjuïc.
OBJECTIUS	L'objectiu de l'activitat era relacionar d'una manera directa i dinàmica la participació dels joves amb el compromís i la solidaritat, mitjançant el treball i la implicació en aquesta realitat social. Més enllà de recaptar fons per a la Marató de TV3, l'objectiu principal de l'activitat era, per tant, implicar un grup d'estudiants vinculats a l'entitat al seu disseny i execució. Aquest objectiu també es concretava en el protagonisme que va tenir el grup d'estudiants de l'IES XXV Olimpíada (centre on es va organitzar l'activitat) en tot el procés.
CONTINGUTS	Dins el marc de La Marató de TV3, l'AJEC va voler col·laborar organitzant La Marató dels Estudiants. Aquesta es va celebrar el 12 de desembre de 2009 a l'IES XXV i va ser una jornada de caràcter solidari i festiu amb diferents activitats al llarg de tot el dia, des de jocs tradicionals fins a concerts, passant per xerrades sobre les malalties minoritàries, eix central en l'edició de la Marató del 2009.
DESENVOLUPAMENT / ACCIONS	El procés per al disseny, l'organització i l'execució de la Marató dels Estudiants va materialitzar-se en les accions següents: • Debat, aprovació i impuls de l'activitat a través dels òrgans de direcció de l'entitat • Desenvolupament de la idea, juntament amb el grup d'estudiants de l'IES XXV Olimpíada vinculats a l'AJEC • Contacte amb la direcció i l'AMPA de l'institut per establir les vies de col·laboració necessàries per executar l'activitat • Contacte amb la Fundació la Marató de TV3 per a la difusió de l'activitat • Reunions amb més de 20 entitats per cercar la seva participació en l'activitat • Reunions internes de l'entitat amb més de 50 socis per tancar el programa definitiu de la jornada La jornada es va completar, entre altres, amb les següents accions al llarg de tot el dia: • Xerrades al voltant de les malalties minoritàries • Concerts de grups integrats per joves estudiants de diversos instituts • Activitats organitzades per les 20 entitats col·laboradores • Correfoc amb la participació de 3 colles

3.6.1 EXPERIÈNCIES AJEC

> La Marató dels Estudiants

RESULTATS

Els resultats de la Marató dels Estudiants són els següents:

- 300 persones assistents el dia de l'activitat
- 6.500 euros recaptats per la Marató de TV3
- Participació i implicació en el disseny i l'execució de l'activitat de 50 estudiants vinculats amb diversos grups federats a l'AJEC
- Col·laboració amb 20 entitats de diversos nivells (del mateix barri, de tota la ciutat o nacionals)

ENLLAÇOS

Web de l'Associació de Joves Estudiants de Catalunya:

www.ajec.cat

NOM DEL PROJECTE

Campanya "Aturem la nova selectivitat!"

ENTITAT PROMOTORA

Associació de Joves Estudiants de Catalunya (AJEC)

ÀMBIT TERRITORIAL

Catalunya

DESTINATARIS

Estudiants de Batxillerat i ESO, així com tota la societat en general.

OBJECTIUS

La campanya, desenvolupada al llarg del curs 2009-2010, tenia dos objectius principals:

- Informar els i les estudiants dels canvis introduïts a les proves d'accés a la universitat, ja que eren desconeguts per la gran majoria.
- Aconseguir una modificació de les ponderacions de la nova selectivitat, incongruents (per fer Arquitectura, tenia més valor la Biologia que el Dibuix Tècnic) i injustes, a més d'exigir que s'informés prèviament els centres de tots els canvis, tot establint un marge suficient entre l'adopció de qualsevol norma, la seva publicació i la seva implantació.

CONTINGUTS

Les reivindicacions al voltant de la nova selectivitat han estat una de les tasques desenvolupades amb més esforç en l'àmbit sindical de l'entitat durant el darrer curs. Després de detectar a través de les nostres federacions les deficiències i incongruències del nou model de proves PAU i, sobretot, els problemes que generava la seva aplicació, canviant les regles del joc a mitja partida, es van establir els següents continguts de la campanya.

A través dels òrgans de direcció de l'entitat es va establir una proposta de modificació de la nova selectivitat, amb quatre reivindicacions concretes que es van fer arribar a les administracions educatives: el Departament d'Educació, el Comissionat d'Universitats i el Ministeri d'Educació (aquest darrer amb la competència atribuïda per fixar els criteris i les condicions per a l'accés a la universitat). De la mateixa manera també es va fer arribar aquest document als partits polítics i al conjunt de la comunitat educativa. L'assoliment d'aquestes quatre reivindicacions constitueixen l'eix de la campanya. Eren les següents:

- Adopció d'una moratòria en l'aplicació de la nova selectivitat
- Revisió de les ponderacions incongruents, que perjudicaven el principi de relació entre els estudis de batxillerat i els universitaris

3.6.1 EXPERIÈNCIES AJEC

> Campanya “Aturem la nova selectivitat!”

CONTINGUTS

- Revisió dels criteris d'assignació de punts en la nova fase optativa de la selectivitat, que perjudicaven els estudiants d'unes determinades branques de batxillerat
- L'establiment d'un marge temporal per a l'adopció de qualsevol canvi en els criteris d'accés a la universitat, que permetés als estudiants escollir els estudis de batxillerat que més els convinguessin

DESENVOLUPAMENT /ACCIONS

Podem distingir diverses fases en l'execució d'aquesta campanya reivindicativa:

- Informació. El primer repte de la campanya era informar els i les estudiants dels canvis introduïts a les PAU i de les seves incongruències i possibles problemàtiques. A més, a la majoria d'instituts, no havia arribat la informació i el mateix professorat no coneixia amb exactitud totes les modificacions. Així doncs, es va fer arribar material informatiu propi a tots els centres públics i es va oferir la possibilitat de fer xerrades adreçades als alumnes de batxillerat.
- Proposta. Els òrgans de direcció de l'entitat van formular la proposta reivindicativa explicada anteriorment.
- Reivindicació. Va constituir l'eix central de la campanya. En aquest sentit, van ser dos els focus de la mobilització. En primer lloc, tota l'acció desenvolupada a la xarxa, amb un grup al Facebook amb més de 5.000 estudiants. En segon lloc, una jornada de vaga i manifestació de l'alumnat de batxillerat de Catalunya que va tenir un ampli seguiment i va congregar més de 2.000 estudiants a la plaça de Sant Jaume de Barcelona el 16 de desembre del 2009. La mobilització es va completar amb resolucions aprovades pels consells escolars de diferents instituts i el suport de la resta de la comunitat educativa.
- Negociació. Un cop superada amb èxit la mobilització es van emprendre negociacions amb les diferents administracions implicades que, finalment, van acceptar la majoria dels nostres plantejaments.
- Seguiment de l'acord. S'ha seguit el contacte amb les administracions implicades per tal d'avaluar els efectes de la nova selectivitat i valorar els seus efectes en properes convocatòries.

RESULTATS

Els resultats de la campanya són els següents:

- 20 xerrades a diferents instituts de Catalunya.
- Edició de material informatiu: 1.500 fulls-resum de la nova selectivitat.
- Grup al Facebook amb més de 5.000 estudiants.
- Ampli seguiment de la jornada de vaga i manifestació amb 2.000 estudiants de batxillerat a Barcelona.
- Ampli ressò als mitjans de comunicació, no només de la mobilització, sinó del problema, les negociacions i la rectificació de les administracions.
- I el més important, la revisió de les ponderacions i dels criteris de la nova selectivitat, acotant-la a les reivindicacions que plantejàvem. Tot i que no es va aplicar una moratòria, els canvis introduïts el darrer moment van pal·liar alguns dels efectes negatius de la nova norma.

ENLLAÇOS

Web de l'Associació de Joves Estudiants de Catalunya:

www.ajec.cat

